

Af *Albertsen* til socialministeren:

„Vil ministeren tage initiativet til, at borgere, der som følge af erhvervsmæssige strukturforandringer kommer i økonomiske vanskeligheder, og som på grund af alder vanskeligt kan omskoles, kan opnå førtidspension uanset de nugældende aldersgrænser?“

Albertsen: Det spørgsmål, jeg har stillet til socialministeren, har jo et ganske vidtgående sigte. Det har nøje relation til hele den erhvervsmæssige udvikling, der foregår i dagens Danmark, en udvikling, som påvirker mange led og mange virksomheder og i høj grad også mange personer. Denne ændring fra et samfund, der i høj grad har været præget af landbrug og nu i stigende grad bliver et industrisamfund, denne udvikling fra mindre erhvervsvirksomheder til supermarked og storindustri, betyder ofte ganske betydelige forandringer og dermed betydelige krav til de direkte implicerede, og hvor det drejer sig om mindre virksomheder, vil mange af disses indehavere have overordentlig svært ved at klare sig erhvervsmæssigt og økonomisk andre steder. I øjeblikket er det sådan, at der daglig nedlægges vel omkring en snes mindre landbrug, og der lukkes vel 5-6 virksomheder inden for forretning og mindre håndværk om dagen; hvis der her er tale om indehavere, der er i en alder af omkring de 60 år, vil de ofte stå i meget vanskelige og ubehagelige situationer, fordi mulighederne for omskoling, mulighederne for at gå ind i andet og nyt erhverv, vil være ret små og de fleste ikke vil kunne klare denne omstillingsproces.

Jeg er helt klar over, at vi i den gældende lov om folkepension har ventiler; den første har vi jo haft i nogle år, nemlig den, hvor der er tale om lægelige eller helbredsmæssige hensyn, der er afgørende for, om der kan ydes førtidspension, pension, før de i loven fastsatte aldersgrænser er nået.

Vi gennemførte jo i efteråret en anden lempelse, hvor sigtet var, at der kunne dispenseres, hvor det drejede sig om sociale hensyn. Mit spørgsmål i dag til socialministeren sigter efter, at det må være nødvendigt efter min opfattelse inden længe også at få en ændring i loven, således at man kan tillade udbetaling af førtidspension, når det

drejer sig om erhvervsmæssige forhold og om strukturforandringer for de pågældende.

Socialministeren (Nathalie Lind): Hr. *Albertsen* er jo ligesom jeg bekendt med, at landbrugsministeren for nylig har bedt landbokommissionen om i forbindelse med strukturændringerne i landbruget at undersøge mulighederne for, at der ydes landmænd pension fra en tidligere alder; jeg formoder, at det ikke er den side af sagen, hr. *Albertsen* ønsker at få oplysning om i dag, da spørgsmålet er stillet til mig; men jeg vil dog lige tage det med, da det nu også bliver nævnt.

Men hvad selve hovedspørgsmålet angår: om man kan yde førtidig folkepension til personer, som på grund af erhvervsmæssige strukturforandringer bringes i økonomiske vanskeligheder, vil jeg, som hr. *Albertsen* også gjorde, henvise til, at det er ikke længere siden end i december måned sidste år, at der blev skabt mulighed for en rummeligere fortolkning af de gældende regler, således at der i højere grad end hidtil vil kunne tages sociale hensyn i betragtning ved afgørelsen af, om der bør gives dispensation — jeg tænker på reglerne om førtidspension fra det 60. år. Dispensation vil således kunne komme på tale for personer, der af andre grunde end svigtende helbred må forventes ikke at kunne forsørge sig selv indtil den normale tilgangsalder; idet de f. eks. på grund af langvarig arbejdsløshed eller af andre grunde er kommet således til kort på arbejdsmarkedet, at de ikke længere kan finde beskæftigelse; herunder vil også falde personer, som det ikke har været muligt at omskole eller anvise beskæftigelse, som de kan udføre og fastholde.

I anledning af hr. *Albertsens* sidste bemærkninger om ændringer i den sociale lovgivning af hensyn til konjunkturernes mener jeg imidlertid på grundlag af forskellige udtalelser til pressen, at jeg her er i overensstemmelse med min forgænger som socialminister; når jeg siger, at det ikke vil være muligt generelt over pensionslovgivningen at løse de problemer, som er en følge af de strukturforandringer, der i disse år foregår i vort samfund.

Ydelse af førtidig folkepension bør derfor efter min mening fortsat bero på en kon-